Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

CAMBADOS
2017 Cidade Europea do Viño

3º.- APROBACIÓN, SE PROCEDE, DO RECOÑECEMENTO EXTRAXUDICIAL DE CRÉDITOS 1/2017.

Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

PROPOSTA DE APROBACIÓN DO RECOÑECEMENTO EXTRAXUDICIAL DE CRÉDITOS

Don Víctor Caamaño Rivas, Alcalde- Presidente accidental do Concello de Camabdos, no exercicio das facultades que me atribúe a Lexislación vixente, propoño ao Pleno a adopción do seguinte Acordo:

Ante a existencia de gastos realizados durante o exercicio 2016 para os que non había dotación orzamentaria polo que non puideron ser tramitadas con cargo ao orzamento correspondente, segundo a proposta do Concelleiro de Economía e facenda de data 16 de xaneiro, e vista a necesidade de recoñecer extraxudicialmente estes créditos.

Considerando que é xeneralizada a consideración de que, entre as diversas administracións que integran o sector público, é a administración local a máis cercana aos cidadáns e, por conseguinte, aquela á que dirixen en primeiro lugar as súas pretensións.

Dentro dos principios enunciados no artigo 103 da CE que rexen a actividade das administracións públicas, a administración local debe procurar axustar a súa situación á axilidade e eficacia que demandan os cidadáns. É por iso que, en ocasións e para dar resposta aos veciños, a actuación administrativa non se axusta estritamente ao, por outra parte, ríxido procedemento legal.

Leváronse a cabo, neste sentido no exercicio anterior, determinados gastos sen consignación orzamentaria correspondentes a subministros de bens, prestacións de servizos ou execución de obras, todos eles necesarios e indispensables para o normal desenvolvemento dos distintos servizos municipais e a prestación dos servizos xestionados por este Concello.

Aínda levados sen contar con crédito orzamentario adecuado e suficiente, o Concello está obrigado ao pago dos citados gastos, previa imputación dos mesmos ao presuposto municipal. O propio lexislador consciente da existencia de estas actuacións "irregulares" pero en calquera caso necesarias para a prestación de servizos indispensables, contempla a imputación dos citados gastos ao presuposto corrente, imputación nun primeiro momento prohibida por o principio de anualidade orzamentaria, mediante a tramitación de un expediente de recoñecemento extraxudicial de créditos.

Considerando necesario e obrigado atender os gastos incorridos para evitar o prexuízo de terceiros contratantes coa administración e o correlativo enriquecemento inxusto ou sen causa de ésta; considerando a efectiva prestación dos servizos, subministros de bens e execución de obras por parte dos terceiros acredores, constando factura acreditativa de cada un dos gastos debidamente conformada polos responsables dos distintos órganos xestores do gasto.

Visto o informe de Intervención número EMP 8/2017 de data 17 de xaneiro, onde consta que en aplicación do artigo 60.2 do Real Decreto 500/1990, de 20 de abril, o recoñecemento de obrigacións correspondentes a exercicios anteriores que, por calquera causa, non o foron naquel ao que correspondían, é competencia do Pleno da Corporación.

En atención ao exposto, propoño ao Pleno da Corporación a adopción do seguinte **Acordo:**

PRIMEIRO. O levantamento do reparo formulado pola Intervención municipal no seu informe EMP 8/2017 de 17 de xaneiro.

SEGUNDO. Aprobar o recoñecementoextraxudicial de créditos 1/2017 cuxos gastos se detallan a continuación:

RECOÑECEMENTO EXTRAXUDICIAL DE CRÉDITOS 1/2017

CONCEPTO	APLICACIÓN	IMPORTE	DATA FACTURA	DATA R.E CONCELLO
COVSA/REDUCTORES DE VELOCIDAD	1533,609,00	5.808,00 €	09,06,2016	09,06,2016
TECNOLOGIA GALLEGA DE MANTENIMIENTO Y SERVICIOS, S.L.	165,619,00	2.505,43 €	31,05,2016	13,06,2016
CCS/CAMIÑOS EN CASTRELO	1523,609,00	3.430,35 €	31,05,2016	17,06,2016
CCS/CAMIÑOS EN CASTRELO	1523,609,00	2.589,02 €	31,05,2016	17,06,2016
AGRONUMA/DESBROZADORAS	1533,623,00	1.560,00 €	30,06,2016	04,07,2016

Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

PROPOSTA DO CONCELLEIRO DE ECONOMÍA E FACENDA

Vista a necesidade de recoñecer extraxudicialmente créditos de gastos correspondentes ao exercicio 2016 para os que non había crédito orzamentario e que, polo tanto, non puideron ser tramitados con cargo ao Orzamento de Gastos do exercicio

DISPOÑO

1º.- Que se emita informe de fiscalización da intervención municipal sobre a aprobación do recoñecemento extraxudicial de créditos 1/2017, segundo o seguinte detalle:

RECOÑECEMENTO EXTRAXUDICIAL DE CRÉDITOS 1/2017

CONCEPTO	APLICACIÓN	IMPORTE	DATA FACTURA	DATA R.E. CONCELLO
COVSA/REDUCTORES DE VELOCIDAD	1533,609,00	5.808,00 €	09,06,2016	09,06,2016
TECNOLOGIA GALLEGA DE MANTENIMIENTO Y SERVICIOS, S.L.	165,619,00	2.505,43 €	31,05,2016	13,06,2016
CCS/CAMIÑOS EN CASTRELO	1523,609,00	3.430,35 €	31,05,2016	17,06,2016
CCS/CAMIÑOS EN CASTRELO	1523,609,00	2.589,02 €	31,05,2016	17,06,2016
AGRONUMA/DESBROZADORAS	1533,623,00	1.560,00 €	30,06,2016	04,07,2016
SGAE/DTOS. AUTOR 2013-2014-2015	334,226,99	4.979,62 €	13,07,2016	20,07,2016
SOBRAL Y ALVAREZ/XANTAR ALBARIÑO	338,226,99	19.140,00 €	07,08,2016	18,08,2016
BUJÁN Y ÁLVAREZ, SL (BALUMA)/VIAXE MÁLAGA PROM. F. ALBARIÑO	920,226,01	606,00 €	08,08,2016	26,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	1.810,46 €	17,08,2016	31,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	750,88 €	17,08,2016	30,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	4.587,74 €	17,08,2016	30,08,2016
INSTALACIONES CORBISÁN/OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	3.053,74 €	25,08,2016	01,09,2016
	341,226,09	413,00 €		
	334,226,09	261,26 €		
JUAN VILLAR E HIJOS/TROFEOS E PLACAS VARIAS ANO 2015	920,226,01	140,00 €	08,10,2016	10,10,2016
WASTE MANAGEMENT SPAIN, S.L.	338,226,99	10.979,21 €	09,11,2016	09,11,2016
PANADERIA LA MODIA, S.L.	920,226,01	81,32 €	12,10,2016	16,11,2016
CRISTALERIA FEFIÑANES, S.L.U.	326,212,00	124,23 €	30,07,2016	14,12,2016
ASOCIACION CULTURAL XIRONSA CORVILLON	338,226,99	350,00 €	15,12,2016	16,12,2016
ASOCIACION CULTURAL XIRONSA CORVILLON	338,226,99	500,00 €	15,12,2016	16,12,2016
MINIEXCAVADORAS DE NOALLA, S.L.	338,226,99	423,50 €	10,12,2016	21,12,2016
PREFABRICADOS DENA S.L.	338,226,99	737,62 €	28,12,2016	29,12,2016
FERNADEZ LORES,ROBERTO ALFONSO	338,226,99	435,60 €	23,12,2016	29,12,2016
	TOTAL:	65.266,98 €		

En Cambados a 16 de xaneiro de 2017
O Concelleiro,

Asdo. Xurxo Charlín Trigo

SGAE/DTOS. AUTOR 2013-2014-2015	334,226,99	4.979,62 €	13,07,2016	20,07,2016
SOBRAL Y ALVAREZ/XANTAR ALBARIÑO	338,226,99	19.140,00 €	07,08,2016	18,08,2016
BUJÁN Y ÁLVAREZ, SL (BALUMA)/VIAXE MÁLAGA PROM. F. ALBARIÑO	920,226,01	606,00 €	08,08,2016	26,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	1.810,46 €	17,08,2016	31,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	750,88 €	17,08,2016	30,08,2016
INSTALACIONES SALNESTEC, S.L./OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	4.587,74 €	17,08,2016	30,08,2016
INSTALACIONES CORBISÁN/OBRA COLEXIO VILARIÑO	323,632,00	3.053,74 €	25,08,2016	01,09,2016
	341,226,09	413,00 €		
	334,226,09	261,26 €		
JUAN VILLAR E HIJOS/TROFEOS E PLACAS VARIAS ANO 2015	920,226,01	140,00 €	08,10,2016	10,10,2016
WASTE MANAGEMENT SPAIN, S.L.	338,226,99	10.979,21 €	09,11,2016	09,11,2016
PANADERIA LA MODIA, S.L.	920,226,01	81,32 €	12,10,2016	16,11,2016
CRISTALERIA FEFIÑANES, S.L.U.	326,212,00	124,23 €	30,07,2016	14,12,2016
ASOCIACION CULTURAL XIRONSA CORVILLON	338,226,99	350,00 €	15,12,2016	16,12,2016
ASOCIACION CULTURAL XIRONSA CORVILLON	338,226,99	500,00 €	15,12,2016	16,12,2016
MINIEXCAVADORAS DE NOALLA, S.L.	338,226,99	423,50 €	10,12,2016	21,12,2016
PREFABRICADOS DENA S.L.	338,226,99	737,62 €	28,12,2016	29,12,2016
FERNADEZ LORES,ROBERTO ALFONSO	338,226,99	435,60 €	23,12,2016	29,12,2016
	TOTAL:	65.266,98 €		

TERCEIRO. Aplicar, con cargo ao Orzamento do exercicio 2017, os correspondentes gastos con cargo ás partidas indicadas anteriormente, quedando supeditado a efectividade do recoñecemento extraxudicial á entrada en vigor da modificación orzamentaria de crédito extraordinario e suplemento de crédito nº 1/2017.

En Cambados, a 18 de xaneiro de 2017

O Alcalde accidental,

ILMO. CONCELLO DE CAMBADOS ALCALDIA

Asdo.: Víctor Caamaño Rivas

Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

INFORME DE INTERVENCIÓN

Informe nº EMP 8/17

Asunto: Recoñecemento extraxudicial de créditos 1/2017

I.- Lexislación aplicable:

Ao expediente lle son de aplicación, entre outras:

1. Artigo 92.3.b) da Lei 7/1985, de 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime Local.
2. Artigo 163 do Real Decreto Lexislativo 781/1986, de 18 de abril, polo que se aproba o Texto Refundido das disposicións legais vixentes en materia de Réxime Local.
3. Artigo 4.1.a) do Real Decreto 1174/ 1987, de 18 de setembro, polo que se regula o Réxime Xurídico dos funcionarios de Administración Local con habilitación de carácter nacional.
4. Artigos 163, 169.6, 173.5, 176 a 179 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais.
5. Artigos 24 e seguintes e 60 do Real Decreto 500/1990, de 20 de abril, que desenvolve o Capítulo primeiro do Título LFL).
6. Lei 39/2015, de 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas.
7. Lei 40/2015, de 1 de outubro, do Réxime Xurídico do Sector Público.
8. Real Decreto Lexislativo 3/2011, de 14 de novembro, polo que se aproba o Texto Refundido daLei de contratos do Sector Público.
9. Lei Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira (LOEPSF).
10. Orde HAP/1781/2013, de 20 de setembro, pola que se aprobaa Instrucción do modelo normal de contabilidade local.
11. Bases de Execución do Orzamento prorrogado para 2017.

II.- Consideracións:

Primeira: presentase a esta Intervención Municipal proposta do Concelleiro de Economía e facenda de data 16 de xaneiro de 2017, de fiscalización do Recoñecemento extraxudicial de créditos 1/2017.

Segunda: como ben se establece na propia proposta do Concelleiro de Economía e Facenda, os gastos a aprobar correspondese co exercicio anterior o vixente, de xeito que aplicando a lexislación vixente aprobaranse dacordo ao procedemento de recoñecemento extraxudicial de créditos. A continuación, procederanse a realizar una serie de consideracións sobre o recoñecemento extraxudicial de créditos.

Terceira: o recoñecemento extraxudicial de créditos é unha creación normativa forzada pola práctica diaria dos entes locais, dado que o seu concepto mismo é extraño ó sistema orzamentario ó que se someten éstes.

Os artigos 163 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, e 3 do RD 500/90, de 20 de abril, recollen o principio de anualidade do Orzamento das Entidades Locais, ao establecer que o exercicio orzamentario coincidirá co ano natural e a el imputaranse:

"En materia de ingresos, los derechos liquidados durante el mismo, cualquiera que sea el periodo del que deriven.
En materia de gastos, las obligaciones reconocidas durante el mismo."

En consonancia co anterior, dacordo cos artigos 176 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, e o 26 do RD 500/90, de 20 de abril, *"con cargo a los créditos de gastos sólo podrán contraerse obligaciones derivadas de adquisiciones, obras, servicios y demás prestaciones o gastos en general que se realicen en el año natural del propio ejercicio presupuestario*

con las siguientes excepciones:

1. *Las que resulten de la liquidación de atrasos a favor del personal que perciba sus retribuciones con cargo a los Presupuestos Generales de la Entidad Local.*

2. *Las derivadas de compromisos de gasto debidamente adquiridos en ejercicios anteriores, previa incorporación de los créditos en el supuesto establecido en el artículo 182.3[1]."*

Cuarta: É evidente que, fora dos supostos anteriormente contemplados, o principio de anualidade despliega a súa plena efectividade, ao menos na paisaxe do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, sen que na mesma se faga referencia algunha ao **recoñecemento extraxudicial de créditos, mecanismo de carácter extraordinario cuio obxeto é a incorporación ao orzamento de obrigas derivadas de gastos provenientes de exercicios anteriores e, en consecuencia, pechados contablemente e liquidados orzamentariamente.**

Quinta: á vista do anterior, a figura do **recoñecemento extraxudicial de crédito** , analizada desde a perspectiva da sistemática do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, trata de salvar, no só a execución do gasto, sino, e sobre todo, os principios orzamentarios propugnados pola propia Lei. Principios como o de anualidade orzamentaria antes comentado así como o de especialidad cualitativa y cuantitativa que sinala o propio artigo 173 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, que indican que os créditos orzamentarios, en canto expresión cifrada das partidas orzamentarias, deben indicar o fin ao que deben destinarse (especialidade cualitativa), e ademais non poderán autorizarse créditos por encima das cuantías previstas no estado de gastos so pena de nulidade de pleno dereito dos actos administrativos que o infrinxan (especialidade cuantitativa).

Sexta: de todo o exposto dedúcese que a figura do Recoñecemento Extraxudicial de Créditos supon un quebranto do propio concepto de Orzamento, unha ruptura do réximen orzamentario non só como sistema de control de legalidade sino tamén como método de análise e evaluación da xestión económica financeira e da eficacia do gasto no seu obxetivo de alcanzar os fins previstos ó menor coste posible, pero cuio fundamento hay que atopalo na chamada "Teoría do Enriquecemento Inxusto". Teoría esta última totalmente recoñecida pola Xurisprudencia dos Tribunais a pesar de chocar frontalmente coa naturaleza ex-tunc dos actos nulos de pleno dereito como o son aqueles polos que se ordenan gastos sin crédito orzamentario ou prescindindo totalmente do Procedimiento Legalmente establecido en materia de contratación administrativa. Nulidad de Pleno Dereito que se diferencia da simple anulabilidade en que o primeiro entendese como inexistente de tal xeito que en todo estos supostos en que se prestou o servizo ou se executaron obras sin consignación orzamentaria ou prescindindo total e absolutamente do procedemento legalmente establecido existe unha pugna entre o principio de legalidade, por un lado, e o de confianza lexítima e boa fe, polo outro que debe presidir as relacións entre as Administracións Públicas e os ciudadáns; estes últimos principios - boa fe e confianza lexítima-, si ben xa se recoñeran pola xuridiscciόns contencioso- administrativa, incorporarónse o Dereito positivo mediante a Lei 4/99, de modificación parcial da Lei 30/92, de 26 de novembro, de Réximen Xurídico das Administracions Públicas e Procedemento Administrativo Común,e actualmente está recollido no artigo 3°, apartado 1° e) da Lei 40/2015, de 1 de outubro:

"Deberán respetar en su actuación y relaciones los siguientes principios:

e) Buena fe, confianza legítima y lealtad institucional."

O principio de confianza lexítima determina a salvagarda dos dereitos do administrado que acomodou o seu actuar a como lexítimamente podia suponerse que iba actuar a Administración.

Con arreglo á doctrina xurisprudencial para que concurra a apreciación do enriquecimento inxusto son necesarios os seguintes elementos:

- *Aumento del patrimonio del enriquecido.*
- *Correlativo empobrecimiento del actor.*

---

[1] Entendéndose por compromisos de gasto debidamente adquiridos aqueles que se atopen en fase "D" ou "AD".

- *Falta de causa que justifique el enriquecimiento.*
- *Inexistencia de precepto legal que excluya la aplicación del principio.*

De todo o sinalado deducese que o nome de "recoñecemento extraxudicial de créditos" deriva da posibilidade que teñen as Entidades Locais para proceder a recoñecer aquelas obrigas económicas que, aínda infrinxindo a norma por non ter consignación orzamentaria ou non ter seguido o procedemiento de adxudicación correspondente, derivan de prestación de servizos, execución de obras ou entrega de materiais que efectivamente realizarónse, evitando deste xeito a necesidade de iniciar as accións xudiciais por parte dos contratistas que serían estimadas sobre a base da mencionada teoría do enriquecimento inxusto, y de ahí o nome de recoñecemento extraxudicial en canto que os órganos xudiciais son sustituidos en canto á confirmación das devanditas obrigas económicas.

Co fin de evitar que en exercicios seguintes se repita esta misma situación, sería conveniente que, con carácter previo á adquisición de compromisos de gasto, fose solicitada a correspondente retención ou certificado de disponibilidade de crédito para evitar insuficiencias.

Sétima: cabe facer as seguintes **observacións concretas a este REC 1/2017:**

En todo caso, ningún dos gastos que se inclúen no presente expediente seguiron a tramitación establecida legalmente, realizándose sen crédito dispoñible, adecuado e suficiente, incorrendo polo tanto en causa de nulidade de pleno dereito.

Se ben se trata de gastos nos que, na súa maioría, por razón da súa contía puideron ser obxecto de tramitación de expedientes de contratos menores, incumpriuse o TRLCSP e o establecido nas Bases de execución do Orzamento en materia de contratación ó non contar coa previa proposta de gasto nin co preceptivo certificado de existencia de crédito emitido pola Intervención municipal, nin coa aprobación do gasto polo órgano competente, estando en presenza de contratacións verbais prohibidas pola lexislación vixente.

Tamén é obxecto de reparo por esta Intervención, respecto ás facturas do capítulo VI, o feito de que non consta nin os orzamentos das obras (debidamente conformados polo técnico municipal, tal e como establece a Base de execución orzamentaria VI i), Así, na devandita base orzamentaria dispone que: *"Nos contratos menores de obras, deberá engadirse ademais, o orzamento das obras, redactado ou conformado polo técnico municipal, sen prexuízo de que deba existir o correspondente proxecto cando normas específicas así o requiran. Deberá igualmente solicitarse informe de supervisión, cando o traballo afecte á estabilidade, seguridade ou estanquidade da obra".*

Oitava: queda por tanto e como última cuestión a competencia para a aprobación do recoñecemento extraxudicial de créditos. Segundo o art. 60.2 RD 500/1990 *"corresponderá al Pleno de la Entidad el reconocimiento extrajudicial de créditos siempre que no exista dotación presupuestaria, operaciones especiales de crédito, o concesiones de quita o espera."*

Resultado de la fiscalización: Por todo o exposto, e sen prexuízo da brevidade deste informe e doutras consideracións que se poderían facer e ante a falta de subsanación dos defectos observados, procede fiscalizar desfavorablemente e de **reparo**, de acordo co artigo 216 c) (*"en los casos de omisión en el expediente de requisitos o trámites esenciales.*), os gastos incluídos na proposta de 16 de xaneiro de 2017 sen prexuízo de que as circunstancias técnicas, e temporais, permitan unha maior análise. O citado reparo ten carácter **suspensivo** e deberá ser resolto polo Pleno da Corporación con carácter previo á aprobación das citadas facturas, de acordo co artigo 217 do TRLFL.

Este é o meu informe, sen perxuicio de cualquera outro mellor fundado en dereito. Sen embargo, o órgano competente acordará o que estime conveniente.

En Cambados, a 17 de xaneiro de 2017
A INTERVENTORA

Elisa Marqués Parilla

Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

INFORME DE INTERVENCIÓN

Informe nº EMP 8/17

Asunto: Recoñecemento extraxudicial de créditos 1/2017

I.- Lexislación aplicable:

Ao expediente lle son de aplicación, entre outras:

1. Artigo 92.3.b) da Lei 7/1985, de 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime Local.
2. Artigo 163 do Real Decreto Lexislativo 781/1986, de 18 de abril, polo que se aproba o Texto Refundido das disposicións legais vixentes en materia de Réxime Local.
3. Artigo 4.1.a) do Real Decreto 1174/ 1987, de 18 de setembro, polo que se regula o Réxime Xurídico dos funcionarios de Administración Local con habilitación de carácter nacional.
4. Artigos 163, 169.6, 173.5, 176 a 179 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais.
5. Artigos 24 e seguintes e 60 do Real Decreto 500/1990, de 20 de abril, que desenvolve o Capítulo primeiro do Título ... LFL).
6. Lei 39/2015, de 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas.
7. Lei 40/2015, de 1 de outubro, do Réxime Xurídico do Sector Público.
8. Real Decreto Lexislativo 3/2011, de 14 de novembro, polo que se aproba o Texto Refundido daLei de contratos do Sector Público.
9. Lei Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira (LOEPSF).
10. Orde HAP/1781/2013, de 20 de setembro, pola que se aprobaa Instrucción do modelo normal de contabilidad local.
11. Bases de Execución do Orzamento prorrogado para 2017.

II.- Consideracións:

Primeira: presentase a esta Intervención Municipal proposta do Concelleiro de Economía e facenda de data 16 de xaneiro de 2017, de fiscalización do Recoñecemento extraxudicial de créditos 1/2017.

Segunda: como ben se establece na propia proposta do Concelleiro de Economía e Facenda, os gastos a aprobar correspondese co exercicio anterior o vixente, de xeito que aplicando a lexislación vixente aprobaranse dacordo ao procedemento de recoñecemento extraxudicial de créditos. A continuación, procederanse a realizar una serie de consideracións sobre o recoñecemento extraxudicial de créditos.

Terceira: o recoñecemento extraxudicial de créditos é unha creación normativa forzada pola práctica diaria dos entes locais, dado que o seu concepto mismo é extraño ó sistema orzamentario ó que se someten éstes.

Os artigos 163 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, e 3 do RD 500/90, de 20 de abril, recollen o principio de anualidade do Orzamento das Entidades Locais, ao establecer que o exercicio orzamentario coincidirá co ano natural e a el imputaranse:

- *"En materia de ingresos, los derechos liquidados durante el mismo, cualquiera que sea el periodo del que deriven.*
- *En materia de gastos, las obligaciones reconocidas durante el mismo."*

En consonancia co anterior, dacordo cos artigos 176 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, e o 26 do RD 500/90, de 20 de abril, *"con cargo a los créditos de gastos sólo podrán contraerse obligaciones derivadas de adquisiciones, obras, servicios y demás prestaciones o gastos en general que se realicen en el año natural del propio ejercicio presupuestario*

Ilmo Concello de
CAMBADOS
(Pontevedra)

con las siguientes excepciones:

1. *Las que resulten de la liquidación de atrasos a favor del personal que perciba sus retribuciones con cargo a los Presupuestos Generales de la Entidad Local.*

2. *Las derivadas de compromisos de gasto debidamente adquiridos en ejercicios anteriores, previa incorporación de los créditos en el supuesto establecido en el artículo 182.3[1]."*

Cuarta: É evidente que, fora dos supostos anteriormente contemplados, o principio de anualidade despliega a súa plena efectividade, ao menos na paisaxe do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, sen que na mesma se faga referencia algunha ao **reconecemento extraxudicial de créditos, mecanismo de carácter extraordinario cuio obxeto é a incorporación ao orzamento de obrigas derivadas de gastos provenientes de exercicios anteriores e, en consecuencia, pechados contablemente e liquidados orzamentariamente.**

Quinta: á vista do anterior, a figura do **recoñecemento extraxudicial de crédito** , analizada desde a perspectiva da sistemática do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, trata de salvar, no só a execución do gasto, sino, e sobre todo, os principios orzamentarios propugnados pola propia Lei. Principios como o de anualidade orzamentaria antes comentado así como o de especialidad cualitativa y cuantitativa que sinala o propio artigo 173 do Real Decreto Lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, que indican que os créditos orzamentarios, en canto expresión cifrada das partidas orzamentarias, deben indicar o fin ao que deben destinarse (especialidade cualitativa), e ademais non poderán autorizarse créditos por encima das cuantías previstas no estado de gastos so pena de nulidade de pleno dereito dos actos administrativos que o infrinxan (especialidade cuantitativa).

Sexta: de todo o exposto dedúcese que a figura do Recoñecemento Extraxudicial de Créditos supon un quebranto do propio concepto de Orzamento, unha ruptura do réximen orzamentario non só como sistema de control de legalidade sino tamén como método de análise e evaluación da xestión económica financeira e da eficacia do gasto no seu obxetivo de alcanzar os fins previstos ó menor coste posible, pero cuio fundamento hay que atopalo na chamada "Teoría do Enriquecemento Inxusto". Teoría esta última totalmente recoñecida pola Xurisprudencia dos Tribunais a pesar de chocar frontalmente coa naturaleza ex-tunc dos actos nulos de pleno dereito como o son aqueles polos que se ordenan gastos sin crédito orzamentario ou prescindindo totalmente do Procedimiento Legalmente establecido en materia de contratación administrativa. Nulidad de Pleno Dereito que se diferencia da simple anulabilidade en que o primeiro entendese como inexistente de tal xeito que en todo estos supostos en que se prestou o servizo ou se executaron obras sin consignación orzamentaria ou prescindindo total e absolutamente do procedemento legalmente establecido existe unha pugna entre o principio de legalidade, por un lado, e o de confianza lexítima e boa fe, polo outro que debe presidir as relacións entre as Administracións Públicas e os ciudadáns; estes últimos principios - boa fe e confianza lexítima-, si ben xa se recoñeran pola xuridisccións contencioso- administrativa, incorporarónse o Dereito positivo mediante a Lei 4/99, de modificación parcial da Lei 30/92, de 26 de novembro, de Réximen Xurídico das Administracions Públicas e Procedemento Administrativo Común,e actualmente está recollido no artigo 3º, apartado 1º e) da Lei 40/2015, de 1 de outubro:

"Deberán respetar en su actuación y relaciones los siguientes principios:

e) Buena fe, confianza legítima y lealtad institucional."

O principio de confianza lexítima determina a salvagarda dos dereitos do administrado que acomodou o seu actuar a como lexítimamente podía suponerse que iba actuar a Administración.

Con arreglo á doctrina xurisprudencial para que concurra a apreciación do enriquecimento inxusto son necesarios os seguintes elementos:

- *Aumento del patrimonio del enriquecido.*
- *Correlativo empobrecimiento del actor.*

---

[1] Entendéndose por compromisos de gasto debidamente adquiridos aqueles que se atopen en fase "D" ou "AD".

- *Falta de causa que justifique el enriquecimiento.*
- *Inexistencia de precepto legal que excluya la aplicación del principio.*

De todo o sinalado deducese que o nome de "recoñecemento extraxudicial de créditos" deriva da posibilidade que teñen as Entidades Locais para proceder a recoñecer aquelas obrigas económicas que, aínda infrinxindo a norma por non ter consignación orzamentaria ou non ter seguido o procedemiento de adxudicación correspondente, derivan de prestación de servizos, execución de obras ou entrega de materiais que efectivamente realizarónse, evitando deste xeito a necesidade de iniciar as accións xudiciais por parte dos contratistas que serían estimadas sobre a base da mencionada teoría do enriquecimento inxusto, y de ahí o nome de recoñecemento extraxudicial en canto que os órganos xudiciais son sustituidos en canto á confirmación das devanditas obrigas económicas.

Co fin de evitar que en exercicios seguintes se repita esta misma situación, sería conveniente que, con carácter previo á adquisición de compromisos de gasto, fose solicitada a correspondente retención ou certificado de disponibilidade de crédito para evitar insuficiencias.

Sétima: cabe facer as seguintes **observacións concretas a este REC 1/2017**:

En todo caso, ningún dos gastos que se inclúen no presente expediente seguiron a tramitación establecida legalmente, realizándose sen crédito dispoñible, adecuado e suficiente, incorrendo polo tanto en causa de nulidade de pleno dereito.

Se ben se trata de gastos nos que, na súa maioría, por razón da súa contía puideron ser obxecto de tramitación de expedientes de contratos menores, incumpriuse o TRLCSP e o establecido nas Bases de execución do Orzamento en materia de contratación ó non contar coa previa proposta de gasto nin co preceptivo certificado de existencia de crédito emitido pola Intervención municipal, nin coa aprobación do gasto polo órgano competente, estando en presenza de contratacións verbais prohibidas pola lexislación vixente.

Tamén é obxecto de reparo por esta Intervención, respecto ás facturas do capítulo VI, o feito de que non consta nin os orzamentos das obras (debidamente conformados polo técnico municipal, tal e como establece a Base de execución orzamentaria VI i), Así, na devandita base orzamentaria disponse que: *"Nos contratos menores de obras, deberá engadirse ademais, o orzamento das obras, redactado ou conformado polo técnico municipal, sen prexuízo de que deba existir o correspondente proxecto cando normas específicas así o requiran. Deberá igualmente solicitarse informe de supervisión, cando o traballo afecte á estabilidade, seguridade ou estanquidade da obra"*.

Oitava: queda por tanto e como última cuestión a competencia para a aprobación do recoñecemento extraxudicial de créditos. Segundo o art. 60.2 RD 500/1990 *"corresponderá al Pleno de la Entidad el reconocimiento extrajudicial de créditos siempre que no exista dotación presupuestaria, operaciones especiales de crédito, o concesiones de quita o espera."*

Resultado de la fiscalización: Por todo o exposto, e sen prexuízo da brevidade deste informe e doutras consideracións que se poderían facer e ante a falta de subsanación dos defectos observados, procede fiscalizar desfavorablemente e de **reparo**, de acordo co artigo 216 c) ("*en los casos de omisión en el expediente de requisitos o trámites esenciales.*), os gastos incluídos na proposta de 16 de xaneiro de 2017 sen prexuízo de que as circunstancias técnicas, e temporais, permitan unha maior análise. O citado reparo ten carácter **suspensivo** e deberá ser resolto polo Pleno da Corporación con carácter previo á aprobación das citadas facturas, de acordo co artigo 217 do TRLFL.

Este é o meu informe, sen perxuicio de cualquera outro mellor fundado en dereito. Sen embargo, o órgano competente acordará o que estime conveniente.

En Cambados, a 17 de xaneiro de 2017
A INTERVENTORA

Elisa Marqués Padilla